

מסרים לכל...

בעריכת הרב נחום גמליאל

לקח מהפרשה,

'ובשר זבח תודת שלמיו ביום קרבנו יאכל...' (ז' טו)

התודה מקרבנות השלמים היא, ומדוע אם כן היא נאכלת רק ביום אחד, ולא כמו כל קרבנות השלמים שאפשר לאכול אותם בשני ימים ולילה אחד? בספר 'העמק דבר' תירץ, שמכיוון שזמן אכילת התודה קצר, ובזמן קצר זה צריך להספיק לאכול מלבד בשר הקרבן גם ארבעים לחם שמביאים איתו, יצטרך הבעלים לשתף הרבה אנשים באכילתו, ובינתיים יספר להם על הניסים שעשה עמו הקב"ה, וממילא תתפרסם גדלות הבורא יתברך אצל הרבה יהודים.

תירוץ נוסף תירץ האדמו"ר מגור זצ"ל: שכיוון שקרבן התודה בא על נס שנעשה לאדם, ובכל יום ויום יש ניסים חדשים, אם כן איך אפשר לאכול מהנס של אתמול על חשבון הנס של היום?!... כדי לקלוט את המסר הנ"ל לא צריך ללכת רחוק. כל אדם יכול להרגיש זאת בסביבתו הקרובה. גם עיני בשר פשוטות יכולות להבחין בקלות רבה כיצד הקב"ה משגיח באופן יחידי על כל אחד ואחד, ועושה עימו מידי יום ביומו ניסים גדולים.

בעיצומו של חורף תשס"ג הזדעזענו לשמוע על תאונה שהייתה לאוטובוס מהדרין שיצא מבית שמש לכוון בני ברק. האוטובוס נפל לוואדי ונוסעים רבים נפגעו. האחראי על התחבורה בבית שמש החרדית סיפר לנו שאחד מחשובי אברכיה של הקהילה החרדית בעיר המתין לאוטובוס בתחנה במטרה להגיע להוריו בבני ברק. כשהגיע האוטובוס, הכניס האברך את ידו לכיס כדי להוציא את 13 השקלים שהכין לשלם לנהג, אבל להפתעתו מצא שם רק 3 שקלים. המטבע בן 10 השקלים אבד כלא היה. כוון שאברך זה נמנע ולא לוקח הלוואות מאף אחד, החליט גם במקרה זה שלא ללוות את הסכום החסר לו מנוסעי האוטובוס, אלא לשוב לביתו, לקחת כסף ולעלות לאוטובוס אחר, וכך עשה.

אבל ברגע שהאוטובוס יצא מהתחנה, עבר שם אחד משכניו שנסע אף הוא לבני ברק ברכבו הפרטי. כשראה שהתלמיד חכם לא עלה לאוטובוס, עצר לידו והתעניין מה קרה. כששמע על דבר האבדה של עשרת השקלים, הציע למיודעינו לעלות על רכבו ולנסוע איתו לבני ברק. להצעה נדיבה שכזו לא יכול האברך לסרב, והשניים יוצאים לדרכם ונוסעים אחרי האוטובוס.

כשהגיע הגיע האוטובוס לגשר שמתחתיו היה וואדי, הזדעזעו שני הנוסעים ברכב הפרטי לראות כיצד מחליק האוטובוס מהכביש אל הוואדי העמוק. האברך שישב ליד הנהג ושהיה אמור לעלות לאותו אוטובוס החל לבכות. הוא הוציא את הממחטה כדי למחות את דמעותיו, ומה הוא מוצא תוך הממחטה? את עשרת השקלים שאבדו לו...

"על נסִיךְ שֶׁבָּל יוֹם עָמְנוּ..."

(עלינו לשבח)

פינת ההלכה

תפלות חג הפורים / המשך

- א: צריך להביא את המגילה לבית הכנסת לפני שבת או במוצאי שבת אחרי צאת השבת.
- ב: מתפלת ערבית של מוצאי שבת, מוסיפים בתפלות 'על הניסים', וגם בתפלות שחרית ומנחה של יום ראשון.
- ג: מוסיפים בתפלת ערבית של מוצאי שבת גם 'אתה חוננתנו', כמו בכל מוצאי שבת.
- ד: אחרי תפלת העמידה אומר השי"ץ חצי קדיש, ואומרים 'ויהי נעם' עד 'ואתה קדוש', ושם עוצרים.
- ה: מדליקים נר ומברכים בורא 'מאורי האש'.
- ו: קוראים את המגילה, עם ברכות לפני ואחריה.
- ז: אחרי הקריאה אומרים ארור המן וכו'.
- ח: אחרי קריאת המגילה אומרים: 'ואתה קדוש...'
- ט: אומרים קדיש תתקבל, ומסיימים את התפלה כמו בכל מוצאי שבת. בהבדלה מדלגים על ברכת 'מאורי האש'.
- י: מנהג הבלדי לקרא את המגילה רק אחרי 'עלינו לשבח'.
- יא: בבוקר: אחרי הקריאה בתורה אומרים 'אשרי יושבי ביתך' ולפני שאומרים 'ובא לציון' קוראים את המגילה

חכמת חיים: מי שרוצה את מה שיש לו – יש לו את מה שהוא רוצה. (דבש ועוקץ- המודיע)

"והוציא את הדשן אל מחוץ לעיר אל מקום טהור..."

'אפילו פסלתן של ישראל שאין בה לכאורה שום ניצוץ של קדושה, אפילו מי שנמצא מחוץ למחנה - יש לו גם - כן אפשרות של תיקון. כי רצון ה' לכל ידח ממנו נידח, ואסור להתיימשך מבן-ישראל שסר מדרך הישרה, כי לא אפסה התקווה שעוד יחזור בתשובה. ולכן גם את הדשן שאין בו אף ניצוץ של אש קודש צריכים להביא אל מקום טהור.

(בית יעקב- עיטורי תורה)

עוד על עישון/ נירגול/ שתייה אצל ילדים

עישון/ נירגול/ שתייה חריפה/ מקומות בילוי/ סגנון בילוי, הם נורמות חברתיות. כשאנו בוחרים לילד בית ספר או צריכים לבדוק את האווירה החברתית במקום, עוד לפני שבודקים את הרמה הלימודית והנוחות הטכנית (עד כמה בית הספר קרוב לבית). אי אפשר לומר לילד שלומד במקום שיש חברה בעייתית, "נכון שאתה לומד שם... ויש שם.... אבל אתה תהיה אחר... תתנהג אחרת... אנחנו מצפים ממך" ... כששוקלים היכן ילמד הילד, השאלה הראשונה שאנו צריכים לתת עליה את הדעת היא - איזה סוג אוכלוסיה לומדת שם. ורק אחר כך מיהו הצוות החינוכי ומה הרמה הלימודית. לפעמים הורים טוענים שיש להם ניסיון עם בית הספר, הבן הגדול למד והוא מוצלח למרות הכול. צריך לדעת שיש יוצאי דופן, אבל זה נדיר. לא לכל ילד יש ביטחון ודימוי עצמי כל כך חיוביים שהוא יכול להיות יוצא דופן בחברה ולהרגיש בסדר. אל תיקחו סיכונים בנושא! רשמו לבתי ספר עם אווירה חיובית, שהנושאים של שתייה חריפה וכו' בכלל לא עולים. זה יקל גם עליכם וגם על ילדכם. בהצלחה ושבת שלום, שושנה.

סיפור לשבת

הבטחה שהתקיימה

השמש שכב על ערש דווי. לצדו עמד רבי ארנה-לייב, רבה של קהלת מייץ ובעל ה'שאגת ארנה'. "כל ימי שמשתי את רבנו במסירות ולא בקשתי דבר", אמר השמש. "עתה, קדם מותי, מעז אני לבקש בקשה אחת - לדאג שבני הצעיר, רפאל, ילך בדרך התורה". הקשיב הרב לבקשת השמש. "לא זו בלבד שאדאג לך, אלא אני-עצמי אלמדוהו תורה", הבטיח. חיוך קל של אשר נח על שפתיו של השמש, והוא נפח את נשמתו. מאותו יום נהפך רפאל היתום לבן-טפוחיו של הרב. מדי יום הקדיש שעות רבות לחינוכו ולמדו תורה. ואמנם, בן השמש לא אכזב. הוא התגלה כבעל הבנה טובה וזכרון מצוין, והתעלה במהירות במעלות התורה.

יום אחד ארבע אסון: הילד רפאל נעלם. בבקר יצא מבית הרב בשליחות מסימת, ולא שב. צערו של רבי ארנה-לייב היה כבד מנשוא. הוא אהב את הילד אהבה עזה וחס כלפיו אהריות אישית עמקה. כל בני הקהלה נרתמו למלאכת החפושים אחר הילד האובד - לשוא; כאלו בלעתו האדמה. מאז החל רבי ארנה-לייב להתענות ולהסתגף. מדי לילה היה מתפלל לה' בבכיות, לשובו של הילד. ערב אחד, בעודו מתפלל ובוכה, שקע בתרדמה. כעבר שעה קלה הקיץ משנתו, נסער בלו. מיד שלח אחד מבני-ביתו אל בית החיט, להזעיקו אליו. החיט המבהיל מהר להתאיב בבית הרב. חיט זה היה תופר בגדים ליהודים ולגויים כאחד. גם אנשי הכמורה בעיר נהגו לתפר אצלו את בגדיהם. במסגרת עבודתו היה החיט בא ויוצא בבתי החנוך והפולחן הנוצריים, ועל-כן הכיר היטב את מבואותיהם ומוצאותיהם.

ככל בני העיר, ידע גם החיט על העלמותו הפתאומית של הילד. "לפני שעה קלה חלמתי חלום", פתח הרב. "בחלומי ראיתי כי רפאל הקטן נחטף ונלקח למנזר פלוני". הרב הוסיף ותאר לפני החיט את מראה המנזר והגן העוטר אותו, וכן את החדר המשקיף אל הגן, שם יושב הילד. החיט, שהכיר היטב את המנזר, השתומם עמוקות מתאורו של הרב, בראותו כי חלומו אמת. רבי ארנה-לייב בקש מהחיט לקבל עליו את משימת חלוצו של הילד מתוך המנזר, מאחר שהופעתו בשטח המנזר לא היתה אמונה לעורר חשד מיחד. החיט הסכים.

רבי ארנה-לייב הודיע את החיט לאן להבריח את הילד ובידי מי להפקידו. לפני הפקדו שאל ה'שאגת ארנה' את החיט כיצד יגמל לו על מסירות-נפשו. החיט לא ידע מה להשיב. "ובכן, הריני מברךך באריכות ימים, ולא אחריהם תזכה להקבר לידו", אמר הרב. עם זאת הזהירו לבל יספר על כך לאיש, עד הרגע שבו יחוש כי בא יומו. למחרת סערו הרוחות במנזר ובקרוב ראשי הכמורה בעיר - הילד היהודי רפאל נעלם מחדרו ואיש לא ידע להסביר כיצד ולאן. רק שלשה ידעו היכן מסתתר רפאל - הרב, החיט וחוכר יהודי בעינה שכנה. עד יומו האחרון לא ראה הרב את בן-טפוחיו. מסבות מובנות שנתה זהותו, והוא העבר לעינה אחרת. עם זאת קימו ביניהם קשרי מכתבים הדוקים שמתוכם הסיק הרב כי הנער הצעיר מוסיף להתעלות בתורה.

עשר שנים לאחר פטירת הרב נקבר לימינו רב גדול בתורה, צעיר לימים, מאחת העגרות הסמוכות. ראשי הקהלה-קדישא ראו בו שכן ראוי לרבים הנערץ, הם לא ידעו כי זה רפאל, בנו של השמש. ברפתו של הרב התקיימה בחיט, והוא האריך ימים. יום אחד חש שמותו קרב. הוא זמן אליו את אנשי הקהלה קדישא וספר להם על הצלתו של הילד וההבטחה שקבל מהרב להקבר לידו. אנשי הקהלה קדישא פקפקו בספורו. כעבר ימים אחדים נפרד החיט הישיש מהעולם. זה היה יום ששי קצר, ואנשי הקהלה קדישא נחפזו להשלים את קבורת החיט. "לא משנה היכן נקברהו", אמרו זה לזה. לפתע נתקשרו עננים כבדים בשמים וגשם זלעפות החל נתד. העננים פסו את השמש והחשיכו את היום, כאלו כבר ירד הערב. כשהגיעו הקברנים לבית-העלמין התעצם הגשם והאדמה פלה נהפכה בוצית מאוד. הם קברו את החיט במהירות-שיא ונמלטו לבתיהם.

רק ביום ראשון התבררה לאנשי הקהלה קדישא הנדמים איזו טעות עשו בגלל מזג-האוויר הסוער וחפזונם הרב - החיט הישיש נקבר משמאלו של הרב. אז-אז ידעו הכל כי ספורו של החיט נכון וכי יד ההשגחה העליונה היא שהתערבה למענו, כדי שתתקיים ברפתו של הגאון. ("תורתך שעשועי")